Lietas Nr. C39095713
Lietas arhīva Nr. C-0208-14/3

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Valmierā 2014.gada 10.janvārī

Valmieras rajona tiesas tiesnese I.Liepa rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. B/ pret /pers. C/ maza apmēra prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2013.gada 21.oktobrī prasītāja cēlusi prasību tiesā pret /pers. C/, kurā lūdz piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus nepilngadīgā bērna /pers. D/ uzturam Ministru kabineta noteiktā 25% apmērā no minimālās mēneša algas.

Prasībā norādīts, ka kopdzīvē ar atbildētāju 2008.gada 10.jūnijā dzimusi meita /pers. D/, /personas kods/. Ar atbildētāju kopā nedzīvo piecus mēnešus, meita dzīvo kopā ar prasītāju. Palīdzību bērna audzināšanā atbildētājs praktiski nesniedz. Nauda nepieciešama bērna uzturam, higiēnas precēm, pirmskolas nodarbībām. Uzskata, ka abiem vecākiem ir pienākums rūpēties par bērniem, tāpēc no atbildētāja arī piedzenami uzturlīdzekļi.

Prasība pamatota uz Civillikuma 177., 179.pantu.

Prasītāja arī norādījusi, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2013.gada 25.oktobrī atbildētājam nosūtīts prasības pieteikums, nosakot 30 dienu termiņu no prasības pieteikuma nosūtīšanas dienas rakstveida paskaidrojuma sniegšanai. Paskaidrojumi nav iesniegti. Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrās daļas nosacījumiem, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā. Atbildētājs nav arī iesniedzis lūgumu lietas iztiesāšanu noteikt tiesas sēdē.

Civilprocesa likuma 250.^{25}panta pirmā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Šis paziņojums pusēm nosūtīts 2013.gada 13.decembrī.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmo daļu, pusēm izskaidrotas pušu procesuālās tiesības, puses ir informētas par tiesas sastāvu, kā arī izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei. Noraidījums nav pieteikts.

Motīvu daļa

Tiesa, pārbaudot rakstveida pierādījumus, atzīst, ka maza apmēra prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietā iesniegtās dzimšanas apliecības fotokopiju apstiprinās, ka 2008.gada 10.jūnijā dzimusi /pers. D/, /personas kods/, vecāki /pers. C/ un /pers. B/ (lietas 11.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 177.pantu vecākiem ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par bērnu, jo līdz pilngadības sasniegšanai bērns ir vecāku aizgādībā. Rūpes par bērnu nozīmē arī bērnu uzturēt, tas ir, nodrošināt ēdienu, apģērbu, mājokli un veselības aprūpi, bērnu kopt, izglītot un audzināt, nodrošinot garīgo un fizisko attīstību, pēc iespējas ievērojot bērna individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot bērnu sabiedriski derīgam darbam. Civillikuma 179.pants nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu un šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt, pie tam, pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa ņem vērā vecāku mantisko stāvokli un bērna vajadzības, kā arī Ministru kabineta Noteikumus par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam Nr.37. Tie paredz minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam līdz 7 gadu vecumam 25%, bet no 7 līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no MK noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas šobrīd sastāda attiecīgi EUR 80,00 un EUR 96,00.

Lietā nav strīda, ka nepilngadīgais bērns dzīvo kopā ar māti un atrodas viņas ikdienas apgādībā.

Tā kā likums nosaka arī atbildētāja- kā tēva, pienākumu rūpēties par savu bērnu, un prasītāja lūdz piedzīt uzturlīdzekļus valsts noteiktā minimuma apmērā, tamdēļ neatkarīgi no atbildētāja mantas stāvokļa un neizvērtējot viņa spējas šādus līdzekļus dod, uzturlīdzekļi piedzenami prasītājas norādītajā apmērā.

Atbildētājs nav izmantojis savas likumā paredzētās tiesības – nav sniedzis paskaidrojumus par prasības pieteikumu, nav apstrīdējis prasības summu, nav iesniedzis iebildumus, no kā secināms, ka viņam nav pamatotu iebildumu pret prasību.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.pantu un ņemot vērā bērna intereses, spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Uzturlīdzekļu piedziņa uzsākama ar 2013.gada 21.oktobri, t.i. ar prasības pieteikuma iesniegšanas dienu tiesā.

Vadoties no Civilprocesa likuma 203.panta ceturtās daļas nosacījumiem, ja pēc sprieduma spēkā stāšanās mainīsies apstākļi, kas ietekmēs maksājuma apmēru, puses var attiecīgi prasīt piespriesto uzturlīdzekļu palielināšanu vai samazināšanu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu, tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punkts), piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījuma daļai. Atbilstoši minētā likuma 34., 35.un 42.panta nosacījumiem no atbildētāja par labu valstij piedzenama valsts nodeva EUR 144,00 un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par tiesas paziņojumu un prasības pieteikuma piegādi EUR 5,24.

Ievērojot Civilprocesa likuma 204.^{1}panta nosacījumus, nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei daļā par tiesas izdevumu piedziņu- 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34., 35., 193., 204.^{1}, 250.^{25}pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu /pers. B/, /personas kods/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās meitas /pers. D/, /personas kods/, uzturam 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas šobrīd sastāda EUR 80,00 (astoņdesmit *euro*), bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kas šobrīd sastāda EUR 96,00 (deviņdesmit seši *euro*) mēnesī ik mēnesi, sākot no 2013.gada 21.oktobra līdz laikam, kad bērns pats spēs sevi apgādāt.

Piedzīt no /pers. C/, /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 144,00 (viens simts četrdesmit četri *euro*)un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 5,24 (pieci *euro* un 24 centi).

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņš daļā par tiesāšanās izdevumu piedziņu noteikts 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties. Spriedumu var pārsūdzēt 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas – 2014.gada 10.janvāra, kasācijas kārtībā Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamentā, iesniedzot kasācijas sūdzību Valmieras rajona tiesā.

Tiesnese I.Liepa